

lloc de venda:
quiosc de joana marull
subscripcions:
redacció del periòdic i a
modest palahí, carme 24

avançada

publicació republicana catalana

redacció
i administració:
joventut republicana
de girona
correspondència:
ronda ferran puig, 7

als joves

el pecat del catalanisme ⁽¹⁾

Jo us declaro amics meus, noblement, sincerament que crec que el catalanisme, més ben dit, que certes modalitats nacionalistes amb què per raons múltiples s'ha produït a casa nostra el desvetllament nacional, han estat potser la causa principal d'aquesta perillosa deturada de l'evolució de Catalunya.

Què hi fa que nosaltres—els que ahir encara erem anomenats joves, els que encara avui ens ho diem nosaltres mateixos—què hi fa que els millors de la nostra generació pensessim com pensem, si no venia l'embranchida nova, si no sentiem darrera nostre, estalonat-nos, els joves que ens hauran de substituir, que ens hauran d'empènyer de primer i d'arreconar després; que convé que, amb el màxim ardiment, ens empenyin i que ens vulguin substituir i arreconar...

He dit que creia que l'estat de desenrotllament de la política catalanista ha estat una de les causes d'aquesta deturada. N'hi ha hagut moltes altres: el gran trasbalsament maral provocat arreu del món per la conflagració europea i la manca d'una esquerra intel·ligent, són, indubtablement, les més importants.

Però m'interessa ara, precisament, pel meu esperit català, parlar de l'acció ofegadora de la consciència liberal dels joves que hagi pogut tenir l'estat d'evolució de la política a la nostra terra.

La febre de reeixir, el desig immoderat de dominar, l'egoisme materialista, tots aquests aires d'enviliment que des dels camps de batalla—millor: des dels negocis tèrbols de darrera de les línies de foc—s'escampaven pel món com miasmes de pestilències morals, coincidien a casa nostra, d'una banda, amb la desfeta vergonyosa i poc honorable d'aquella esquerra catalana (que tinc per un dels més alts orgulls de la meua vida el d'haver contribuït a enterrar), la d'aquella esquerra catalana tant plena de tares i de misèries, tant plena d'homes vells i d'homes de seny, i d'una altra banda, coincidien també amb el triomf abassegador de la «Lliga Regionalista», que imposava a Barcelona i gairebé per tot Catalunya, com el partit polític rector i fins acaparador dels sentiments nacionals de la nostra terra.

A la «Lliga» hi cabia tothom; prou que s'ha vist! I, a les rengleres de la «Lliga», feien cap, ultra els rars i respectables joves de temperament conservador, les joventuts impacients d'èxit, els homes de pocs anys que entraven ja a la vida incapacitats per a tota obra gran, els qui per comptes de la sang noble i fecunda de la joventut generosa, tenien a les venes la sang aigualida i eixorca de la senectud egoista, els qui espiraven a la mà de la pubilla rica, els qui tiraven per regidors i per diputats, els qui cercaven la línia de mínim esforç, els qui

(1) Fragments de la conferència «Paraules d'un Socialista als Estudiants de Catalunya», la publicació de la qual anuncia per aquesta setmana la Secció Editorial de la «Unió Socialista de Catalunya».

abeuraven el seu esperit en la quadrícula uniforme d'un llibre de caixa i condensaven els ideals prudents i vils de la vida en la vergonyosa fórmula cínica de la «tranquil·litat i bons aliments».

els joves vells

Aquests homes insincers, tenien, potser, poes anys... Però jo us dic que no eren joves. La joventut, per definició, és fantasiosa, indiscreta, no-conformista, iconoclasta, protestària, ardida, turbulent, temerària, audaç, capcalent... i, per damunt de tot i primer de tot, sincera.

Aquells homes prudents que ofegaven llur sinceritat amb llur egoisme, que es venien la consciència per un plat de llenties, que no seguien el savi consell d'Horaci: «mescla al teu seny un gra de folia», aquells homes no eren joves: No podien ésser joves.

I jo us dic, amics meus, que mai potser a casa nostra, ideològicament, esperitualmente, l'obra d'unes joventuts universitàries no ha estat tan minsa i tan migrada com la d'aquests homes que en eixir de la Universitat, durant aquests sis o vuit anys darrers, han anat de dret a engruixir les forces conservadores de la política catalana. Quina misèria moral!

Planyeu-los, però, que en el llur baix epicureisme hauran la punició més terrible. Que els anys passen de pressa i aviat, cada un d'ells, malversat aquest diví tresor, es trobarà sobre la ruta, com deia en un altre sentit el poeta del «Silenci de les Hores».

*«...avec le double effroi
d'être seul et de voir se dresser devant soi
le spectre accusateur de la jeunesse morte.»*

I després, a la meitat del camí de la vida, els esperarà insaciablament el *demonium meridianum*, i després, encara, la vellesa inútil i els remordiments horribles d'una vellesa amb una joventut no viscuda, amb una joventut sense abnegacions, sense sacrificis, sense heroïsmes i... sense pecats!

Però jo no he nascut pels plans, ni hauria vingut aquí avui si la meua conversa hagués tingut d'ésser un simple recontre de misèries. No he vingut a encomanar-vos pessimismes, ni a dur-vos amargors, ni a proclamar derrotismes... Si sóc un treballador, no cal que us digui que soc també un optimista, gairebé ultrancer. Sense confiança no hi ha actuació desinteressada possible, i l'optimisme és alhora el principi i la conseqüència de tota acció eficaç, «de tota moral futura», que, com deia Shakespeare, *joy's soul lies in the doing* (la joia de l'ànima rau en el fer les coses).

Mai els homes amargats ni els homes tristos no han fet cap obra de durada. Em parlareu potser dels poetes elegíacs immortalitzats. Els poetes elegíacs dels quals la Història serveja el nom, és veritat, es planyien, però també cantaven. I una cançó trista, és, encara, una cançó.

R. CAMPALANS